

Sygn. akt *IV U 957/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Selwa

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Saj

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2018 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku **P. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o rentę

na skutek odwołania P. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 08.08.2017 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 08.08.2017 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy P. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 1 maja 2017r. do dnia 30 września 2019r. oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.-

Sygn. akt IV U 957/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 marca 2018r.

Decyzją z dnia 8 sierpnia 2017r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016/887), odmówił wnioskodawcy P. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS 3 sierpnia 2017r. wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy.

Wnioskodawca P. K. złożył odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty w związku z niezdolnością do pracy. Podkreślał, że stan zdrowia uzasadnia jego wniosek o przyznanie prawa do renty.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny i zważył co następuje:

Wnioskodawca P. K. urodził się (...), ma wyuczony zawód technika – leśnika, przy czym w tym zawodzie faktycznie nie pracował. Przebieg jego zatrudnienia obejmował pracę jako : pracownik młodociany w Zespole Szkół (...) w latach 1971-1974, kierowca w Ośrodku (...) w S. w latach 1974-1978, pośrednik ubezpieczeniowy w miesiącach marzec – maj 1978r., kierowca i instruktor w Nadleśnictwie B. w latach 1978 – 1983, instruktor praktycznej nauki zawodu w szkole leśnej w Nadleśnictwie L. w latach 1983 – 1986, dyspozytor i kierowca samochodu ciężarowego w Zakładzie (...) Lasów Państwowych w latach 1986-1992, drwal – operator w Nadleśnictwie B. w 1994r. , kierowca samochodu ciężarowego przy wywozie drewna w Firmie (...) w latach 1995 – 2006, kierowca samochodu ciężarowego w prywatnych firmach sezonowo w latach 2006 – 2009. Jako dodatkowe zatrudnienie, okresowo i w niepełnym wymiarze czasu pracy w latach 1981 – 1986 pracował jako kinooperator w kinie w B.. W miesiącu październiku 2014r. wnioskodawca pracował jako magazynier i była to praca z przewagą wysiłku fizycznego.

W dniu 10 lipca 2010r. wnioskodawca po raz pierwszy złożył wniosek o przyznanie prawa do renty i świadczenie przyznano mu do dnia 30 czerwca 2012r. z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Wniosek o przedłużenie wypłaty świadczenia został załatwiony decyzją odmowną ZUS a Sąd Okręgowy w Krośnie wyrokiem z dnia 11 września 2014r. oddalił odwołanie wnioskodawcy. Kolejny wniosek o rentę z daty 25 marca 2015r. został rozpoznany decyzją odmowną z dnia 28 lipca 2015r.

W dniu 20 maja 2016r. P. K. złożył kolejny wniosek o rentę i organ rentowy na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika stwierdzającego częściową okresową niezdolność do pracy , przyznał wnioskodawcy prawo do renty do dnia 30 kwietnia 2017r. Rozpoznawano wówczas u wnioskodawcy chorobę niedokrwienną serca, stan po pomostowaniu aortalno – wieńcowym. W dniu 14 kwietnia 2017r. wnioskodawca wniósł o przedłużenie prawa do renty, przy czym lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 6 czerwca 2017r. stwierdził brak niezdolności do pracy, co podtrzymała komisja lekarska orzeczeniem z dnia 3 sierpnia 2017r. a w konsekwencji ZUS w dniu 8 sierpnia wydał decyzje odmawiającą wnioskodawcy prawa do dochodzonego świadczenia.

(dowód – dokumentacja w aktach ZUS)

Aktualnie u wnioskodawcy rozpoznawana jest stabilna choroba wieńcowa, stan po pomostowaniu aortalno – wieńcowym (kwiecień 2014r.), nadciśnienie tętnicze i stan po operacji zaćmy starczej tylnej oka lewego (kwiecień 2017r.).Schorzenia rozpoznawane u wnioskodawcy o charakterze kardiologicznym powodują naruszenie sprawności organizmu skutkujące niezdolnością do pracy związanej z wysiłkiem fizycznym oraz do pracy w charakterze kierowcy. Wnioskodawca jest nadal częściowo niezdolny do pracy jako kierowca kategorii B, C, i stan ten można przyjąć na okres do września 2019r. Wnioskodawca nie może wykonywać pracy z przewagą wysiłku fizycznego, pracy na zewnątrz w narażeniu na zmienny mikroklimat, na zmienne warunki atmosferyczne (nadmierne zimno, wilgoć, gorąco) w narażeniu na stres, hałas i wibracje, w narażeniu na czynniki chemiczne o działaniu kardiotoksycznym, a także pracy zmianowej zwłaszcza w porze nocnej oraz pracy na wysokości. Wnioskodawca nie może także wykonywać pracy drwala jak i innych prac , w których występuje obciążenie wysiłkiem fizycznym średnio- ciężkim i ciężkim. U wnioskodawcy rozpoznawane są także choroba zwyrodnieniowa – dyskopatyczna kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego, bóle i zawroty głowy w wywiadzie, napadowe zaburzenia widzenia wymagające dalszej diagnostyki, stan po cholecystektomii laparoskopowej, zaburzenia łękowe w wywiadzie, wada refrakcji – starczowzroczność.

(dowód – opinia biegłego z zakresu kardiologii lek. med. W. L. k. 17-19, częściowo opinia biegłej z zakresu medycyny pracy lek. med. K. S. k. 35-39, częściowo opinia biegłego z zakresu neurologii i medycyny pracy J. K. k. 64-68)

Wnioskodawca ukończył technikum leśne w kierunku operator maszyn leśnych (przy czym nie zdał matury) lecz jako leśnik nigdy nie pracował. Jako instruktor praktycznej nauki zawodu w szkołach leśnych przy Nadleśnictwach B. i L., wnioskodawca prowadził zajęcia w lesie, związane z nauką wycinki drzew. Jako kinooperator obsługiwał urządzenia starego typu do projekcji filmów. Jego aktywność zawodowa związana była z wykonywaniem pracy kierowcy samochodów ciężarowych.

(dowód – zeznania wnioskodawcy k. 60-61)

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie wskazanych dowodów. Dał wiarę dowodom z dokumentów, które sporządzone zostały przez powołane do tego osoby, w zakresie przyznanych im kompetencji i w przepisanej formie. Sąd podzielił też wnioski opinii biegłego sądowego z zakresu kardiologii uznając, że są one fachowe, a ich treść oraz sposób formułowania opinii nie budzą wątpliwości. Opinia została wydana przez biegłego, którego specjalizacja zawodowa odpowiada rodzajom schorzeń i dolegliwościom wnioskodawcy, które powodowały i powodują nadal częściową niezdolność do pracy. Biegły wydał opinię po przeprowadzonym badaniu wnioskodawcy oraz po wnikliwej analizie dokumentacji przebiegu leczenia.

Wnioski opinii biegłego co do niezdolności wnioskodawcy do pracy w zawodzie kierowcy i innych prac wymagających wysiłku fizycznego średniociężkiego i ciężkiego zostały potwierdzone także w opinii biegłych z zakresu medycyny pracy i neurologii. Analiza stanowiska tych biegłych wskazuje, że potwierdzają oni występowanie u badanego określonych schorzeń, w tym także tych które powodują jego częściową, okresową niezdolność do pracy. Natomiast Sąd Okręgowy nie podzielił wniosków końcowych opinii biegłych z zakresu medycyny pracy K. S. oraz medycyny pracy i neurologii J. K., wskazujących na zdolność wnioskodawcy do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Biegli w tej kwestii naprowadzili na zajmowanie przez wnioskodawcę w trakcie aktywności zawodowej stanowisk takich jak kinooperator, instruktor praktycznej nauki zawodu i pośrednik ubezpieczeniowy oraz wykształcenie wnioskodawcy technika – leśnika. Jednakże wypadnie zauważyć, że wnioskodawca nigdy nie wykonywał pracy leśnika a takie formalne wykształcenie uzyskał w latach 70 -tych, prace pośrednika ubezpieczeniowego wykonywał tylko przez trzy miesiące w roku 1978 i nie sposób uznać aby z tego tytułu uzyskał jakieś kwalifikacje zawodowe, praca instruktora nauki zawodu odbywała się w terenie leśnym a więc niewątpliwie w narażeniu na zmienny mikroklimat i stres, bowiem dotyczyła odpowiedzialnych czynności tj. wycinki drzew, a praca kinooperatora była sezonowa z użyciem od dawna nie wykorzystywanego sprzętu i zapewne w narażeniu na hałas. Natomiast wnioskodawca w czasie swej aktywności zawodowej przez wiele lat wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych, której to pracy aktualnie świadczyć nie może a co jest okolicznością przyznaną przez wszystkich biegłych, oraz nie kwestionowaną w toku postępowania sądowego przez ZUS.

W takich okolicznościach nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem biegłych wskazujących na brak u wnioskodawcy częściowej niezdolności do pracy. Należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego zawarty w z dnia 20 grudnia 2011 r. (I UK 175/11, lex 1129321), że co do zasady utrata zdolności do pracy nie może być utożsamiana z niezdolnością do wykonywania ostatniego z dotychczasowych zatrudnień, jeżeli pracownik może podjąć prace zgodne z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy czym przez kwalifikacje zawodowe należy rozumieć zarówno kwalifikacje formalne czyli przygotowanie zawodowe udokumentowane świadectwami ukończenia nauki, dyplomami, zaświadczeniami a także kwalifikacje rzeczywiste w postaci doświadczenia i praktyki zawodowej, które bez potrzeby przekwalifikowania zawodowego pozwalają podjąć prace w innych warunkach i na innym stanowisku niż zajmowanym przed uzyskaniem świadczeń rentowych, ale zgodnym z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. W ocenie Sądu Okręgowego przy ocenie niezdolności do pracy, powinny być brane pod uwagę rzeczywiste kwalifikacje, gdyż w sprawie o rentę chodzi o stwierdzenie, w jakim stopniu wiedza i umiejętności, którymi dysponuje ubezpieczony, mogą być przez niego wykorzystane w pracy mimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu. W przypadku wnioskodawcy li tylko formalne kwalifikacje leśnika czy kwalifikacje kinooperatora – oczywiście nieodpowiadające aktualnemu stanowi techniki. w żadnej mierze nie mogą przemawiać za zachowaniem przez wnioskodawcę zdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji, natomiast pracy instruktora nauki zawodu w szkole leśnej nie może wykonywać z uwagi na narażenia jakie występują przy takiej pracy jak zmienne warunki atmosferyczne czy stres. Ustalenia faktyczne przekonują, że wnioskodawca posiada nabyte praktycznie kwalifikacje do wykonywania zawodu kierowcy, zaś takiej pracy świadczyć nie może co potwierdzili wszyscy biegli. Biorąc pod uwagę wiek P. K., jego predyspozycje psychofizyczne, rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy nie sposób uznać, że wnioskodawca zachował zdolność do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Stąd też stanowisko biegłych z zakresu medycyny pracy i medycyny pracy - neurologii, nie zostało podzielone przez Sąd Okręgowy. Zaznaczyć wypadnie, że niezdolność do pracy jest kategorią prawną, zatem ostateczna kwalifikacja danego stanu faktycznego ustalonego na podstawie opinii biegłych w zakresie wymagającym wiedzy medycznej należy do sądu, a nie do biegłych.

Stosownie do treści art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017/1383), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- jest niezdolny do pracy;
- ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- niezdolność do pracy powstała we wskazanych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w czasie 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie zaś z art. 107 ustawy, prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

W postępowaniu niniejszym kwestią sporną było wyłącznie ustalenie, czy rozpoznane u wnioskodawcy P. K. schorzenia kwalifikują go jako osobę częściowo niezdolną do wykonywania pracy na dalszy okres. Poprzednia niezdolność bowiem orzeczona została do 30 kwietnia 2017r.

Zgodnie z brzmieniem art. 12 ust. 1 i 3 wymienionej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu przy czym częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się z jednej strony stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, z drugiej zaś możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ustawy).

Z zebranego w sprawie, wiarygodnego materiału dowodowego wnika, że wnioskodawca spełnia warunki określone w treści powołanych przepisów. Przede wszystkim, opierając się w tym względzie na wiarygodnej opinii biegłego z zakresu kardiologii, na rozpoznaniu i opisie stanu zdrowia wnioskodawcy Sąd ustalił, że P. K. z powodu zgłaszanych dolegliwości i schorzeń jest nadal osobą częściowo niezdolną do wykonywania pracy, a niezdolność ta jest okresowa.

Skutkiem powyższego, stosownie do art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 8 sierpnia 2017 r. i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy poczynając od 1 maja 2017 r. do 30 września 2019r. Ponieważ przesądzenie kwestii w sprawie istotnych wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem, opierając się na treści art. art. 118 ust. 1 ustawy emerytalno – rentowej ustalono brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.